

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **Z. O .** , proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách, ze dne 16.8.2013, č. j. X, o invalidní důchod, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 14.6.2013, č. j. X, kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp), s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Hradec Králové ze dne 4.6.2013 (dále jen OSSZ) není žalobce invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobce o 50%.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 16.8.2013 o zamítnutí námitek žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v celém rozsahu a odkázala na nový posudek o invaliditě ze dne 13.8.2013, vypracovaný pro účely námitkového řízení,

dle něhož je žalobce nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla tímto posudkem o invaliditě stanovena rovněž ve výši 50%. Žalovaná odůvodnila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI (postižení trávicí soustavy), oddíle C (postižení tenkého střeva a kolorekta) položce 4b (idiopatické střevní záněty – středně těžké formy) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které se stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 30-40%. Žalovaná na straně 1-2 napadeného rozhodnutí vypsala rozhodující odborné lékařské nálezy, z nichž v rámci námitkového řízení vycházela a odůvodnila, že lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici uvedeného rozmezí, tj. 40%. Vzhledem k vlivu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, zvýšila tuto hodnotu podle § 3 odst. 2 cit. vyhlášky o 10% na celkových 50%. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádala s námitkami žalobce a uvedla, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po subtotální resekci tračníku s ileosigmoideoanastomosou end-to side pro ulcerózní colitidu s mnohočetnými perforacemi v roce 2005 s přechodnou ileostomií. Jedná se o středně těžké funkční postižení. V letošním roce provedená kontrolní kolonoskopie je v normě. Žalobce udává subjektivní potíže, laboratorní hodnoty jsou však v normě. Zdravotní stav je zlepšený, stabilizovaný. Žalovaná dále uvedla, že se nejedná o těžké funkční postižení s komplikacemi střevními (abscesy, stenózy, píštěle), mimostřevními (kloubními, kožními, očními, hepatobiliárními, ledvinovými) a nutričními (malnutrice, metabolická osteopatie, anemie) a s těžkým snížením celkové výkonnosti. Ostatní zdravotní postižení (hypertrofie prostaty, ušní šelest, stav po laparoskopickém odstranění žlučníku bez komplikací v 5/2013, stav po extrakci konkrementu ledviny a močovodu v 3/2010, stav po zlomenině těla obratle C6 v roce 1998) svou závažností a posudkovou významností nedosahují takové závažnosti, aby mohla být uznána za rozhodující postižení, byla však zhodnocena při celkovém posouzení zdravotního stavu. Závěrem žalovaná uvedla, že posudkem o invaliditě ze dne 13.8.2013 byl potvrzen závěr posudku OSSZ Hradec Králové ze dne 4.6.2013, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně.

V podané žalobě žalobce obdobně jako v námitkách brojil proti posudkovému závěru o posouzení svého zdravotního stavu. Uvedl, že lékařská posudková komise nevzala plně v potaz zhoršení jeho zdravotního stavu, k němuž došlo od operace tlustého střeva. Namítá z tohoto důvodu nesprávné zjištění skutkového stavu a vydání chybného rozhodnutí ve věci. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů,

přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

V přezkumném řízení provedl soud důkaz z lékařské dokumentace OSSZ Hradec Králové posudkem ze dne 4.6.2013, v němž je uveden diagnostický souhrn onemocnění žalobce, podkladová zdravotní dokumentace a odborné lékařské nálezy, z nichž bylo při posouzení zdravotního stavu vycházeno. Lékař OSSZ dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI, oddílu C, položce 4b přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 40%, tj. na horní hranici, kterou podle § 3 odst. 2 cit. vyhlášky zvýšil o 10% s přihlédnutím k vykonávané dělnické profesi. Celkově stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na 50%, což odpovídá druhému stupni invalidity.

V záznamu o jednání ČSSZ – Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, Slezská 839, Hradec Králové ze dne 13.8.2013 (posudek o invaliditě) je uveden výčet rozhodujících podkladů – lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobce, diagnostický souhrn onemocnění žalobce a výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení je popsáno výše.

V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen PK MPSV nebo PK) jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku o zdravotním stavu žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, který byl vyhotoven po jednání konaném dne 19.2.2014 za přítomnosti žalobce. Komise zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství, zdravotní stav žalobce hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení Hradec Králové, odborných lékařských nálezů v nich obsažených a na základě vlastních poznatků. Žalobce byl při jednání komise přešetřen odborným lékařem internistou. Po jejich vyhodnocení stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce dlouhodobě stabilizovaný stav po resekci převážné části tlustého střeva pro vícečetné zánětlivé perforace (v.s. v rámci toxického megakolon), dle kolonoskopie v anastomóze s opakovaně uváděným mělkým vřídkem a histologicky mírnými zánětlivými projevy, laboratorně bez známek aktivity, se subjektivně udávanými poruchami pasáže a bolestmi břicha. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti PK stanovila ve shodě

s předchozími posudkovými orgány podle kapitoly XI, oddílu C, položky 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 40%, tj. na horní hranici daného procentního rozpětí 30-40%, a to vzhledem k charakteru a průběhu základního onemocnění. Vzhledem k pracovní kvalifikaci žalobce zvýšila tuto hodnotu podle § 3 odst. 2 cit. vyhlášky o 10% na celkových 50%. V posudkovém zhodnocení PK uvedla, že v únoru 2005 byl žalobce akutně operován a musela mu být odstraněna převážná část tlustého střeva s přechodným vývodem tenkého střeva bokem. Uvedeným střevním potíží předcházelo závažné porušování životosprávy s nadměrným pitím alkoholu a kouřením, s problematickým příjmem adekvátní stravy. Žalobce je pravidelně sledován v odborné gastroenterologické ambulanci a dle průběžných nálezů je jeho zdravotní stav dlouhodobě stabilizován na protizánětlivé léčbě, onemocnění je bez známek laboratorní aktivity. Nebyly prokázány projevy idiopatického střevního zánětu. Dále uvedla, že v odborných nálezech nebyly prokázány poruchy výživy, žalobce je dlouhodobě váhově stabilní, nebyly prokázány komplikace střevní ani mimostřevní, uvedené či funkčně srovnatelné s posudkovými kritérii zdravotních postižení souvisejících s potížemi střeva, které by zakládaly hodnocení tíže postižení odpovídající těžké formě. Dominují subjektivně udávané obtíže, které souvisí se ztrátou velké části tlustého střeva a možnými pooperačními srůsty v dutině břišní po daném typu operace u zánětlivého postižení. Pro tyto obtíže se zohledněním nutnosti dodržování i dietních opatření a se zohledněním dalšího omezení fyzické zátěže pro břišní kýlu v jizvě, hodnotí PK postižení jako středně těžké na horní hranici daného procentního rozpětí. Ostatní zdravotní postižení nemají další vliv na pokles pracovní schopnosti. PK dále přistoupila k navýšení poklesu pracovní schopnosti o 10% pro pracovní kvalifikaci žalobce. Dále vysvětlila, že se liší od posudku OSSZ ze dne 4.6.2013 a posudku o invaliditě ze dne 13.8.2013 vyhotoveného v rámci námitkového řízení tím, že prokázanou rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nehodnotí jako odpovídající danému zdravotnímu postižení, protože podle podkladové dokumentace nebylo prokázáno, že by se u žalobce jednalo o idiopatický střevní zánět, ale hodnotí doloženou tíží zdravotních obtíží po funkční stránce srovnatelně s uvedenými posudkovými kritérii. PK uzavřela, že zdravotní stav žalobce je stabilizován a subjektivně udávané potíže nezakládají možnost hodnocení dopadu nepříznivého zdravotního stavu na pracovní schopnost jako odpovídající třetímu stupni invalidity. K datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav žalobce odpovídal druhému stupni invalidity.

Při jednání soudu žalobce zopakoval své zdravotní potíže, které uváděl v námitkách a hovořil o nich i před PK (křeče do břicha, potíže s udržením stolice, okamžitá nutnost toalety), které ho omezují v případné pracovní činnosti. Navrhl proto, aby soud žalobě vyhověl, náklady řízení nežádal.

Pověřená pracovnice žalované s ohledem na shodné závěry všech posudkových orgánů navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba n e n í d ů v o d n á.

Podle ustanovení § 38 zdp má pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

- a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
- b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky č. 359/2009 Sb. je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

V § 3 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

V § 4 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Soud, který sám nemá odborné medicínské znalosti, vycházel při hodnocení důkazů z provedených odborných lékařských posouzení zdravotního stavu žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí. Všechny posudkové orgány se shodly v posudkovém hodnocení a závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav žalobce nadále odpovídá invaliditě druhého stupně. Soud své konečné rozhodnutí opírá o shodné závěry všech posudkových orgánů a zejména pak o posudek PK MPSV v Hradci Králové ze dne 19.2.2014, který potvrdil a odůvodnil správnost žalobou napadeného rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí i posudku PK jsou podrobně vypsány rozhodující odborné lékařské nálezy, z nichž posudkové orgány při posouzení zdravotního stavu žalobce vycházely a náležitě odůvodnily svůj posudkový závěr. Soud nemá žádný důvod zpochybňovat učiněné odborné medicínské závěry. Žalobce v žalobě zopakoval námitky k posouzení svého zdravotního stavu, které již uplatnil v rámci námitkového řízení a s nimiž se lékař ČSSZ v novém posudku o invaliditě ze dne 13.8.2013 a žalovaná v odůvodnění

napadeného rozhodnutí vypořádali (viz výše). Posudek PK, jako stěžejní důkaz v přezkumném soudním řízení, soud považuje za úplný a přesvědčivý, komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi včetně těch, které uváděl žalobce. PK také odvodnila své odlišné posouzení co do prokázané příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (neprokázaný idiopatický střevní zánět), hodnocení pracovní schopnosti však učinila shodně s posudkem OSSZ i posudkem lékaře ČSSZ v námitkovém řízení. Vysvětlila rovněž, že žalobcem tvrzené zhoršování zdravotního stavu nebylo v odborných nálezech prokázáno a rovněž nebyla prokázána inkontinence stolice. Rovněž odůvodnila, že z doložených lékařských nálezů nebyla prokázána tíže zdravotního postižení, která by odpovídala těžké formě onemocnění a tedy hodnocení dle kapitoly XI, oddílu C, položky 4c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kde je uvedeno procentní rozpětí 60-70%. Dle jejího závěru je zdravotní stav žalobce dlouhodobě stabilizován a k datu vydání napadeného rozhodnutí i nadále odpovídal druhému stupni invalidity.

Soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť žalobce nesplňoval zákonné podmínky pro změnu výše invalidního důchodu na invaliditu třetího stupně. V řízení bylo prokázáno, že žalobce je nadále invalidní dle 39 odst. 2 písm. b) zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50%. Dále soud dodává, že subjektivní potíže a stesky žalobce, byť nezpochybňuje jejich existenci, pokud nebudou doloženy odpovídajícími objektivními lékařskými nálezy (ve smyslu zhoršení zdravotního stavu), nemohou být samy o sobě podkladem pro přiznání invalidního důchodu. Je namístě zdůraznit, že otázka invalidity žalobce byla řešena v souladu s ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (16.8.2013), a proto případné zhoršení zdravotního stavu a z toho vyplývající skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti nároku na tuto dávku, ke kterým by došlo po tomto datu, je možné řešit pouze na základě nové žádosti podané u příslušné OSSZ.

S ohledem ke shora uvedenému soudu nezbylo, než v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný a správnímu orgánu, který měl ve věci úspěch, toto právo nenáleží dle odst. 2 citovaného zákonného ustanovení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 18. dubna 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně